

LH/RJ

20.7.76

datert 23.7.76

Ref. nr.

1976/77

FORSKRIFT OM HUSBANKLOVENS ANVENDELSE PÅ SVALBARD

Ved lov nr. 53 av 31. oktober 1975 er det i husbanklovens § 26 nytt annet ledd åpnet adgang for kongen til å gjøre loven eller deler av den gjeldende for Svalbard med de endringer som finnes nødvendige av hensyn til de stedlige forhold. Det kan fastsette særregler om hvem lån eller garanti for lån kan gis til

Bestemmelsene i husbanklovens kap. V om støtte bør - som allerede uttalt i den proposisjon som ligger til grunn for lovendringen, Ot.prp. nr. 67 for 1974-75 - ikke gjøres gjeldende for Svalbard på det nåværende tidspunkt.

Når det gjelder Husbankens utlånsvirksomhet på Svalbard, er det i første rekke aktuelt behov for å åpne adgang til husbankfinansiering av Store Norske Spitsbergen Kullkompani A/S's boligreising der. Husbanken har allerede mottatt lånsøknad fra selskapet for 36 hybelenheter og 14 familieboliger som skal føres opp i Longyearbyen i løpet av sommeren 1976. Selskapet har ikke planer om ytterligere boligreising i inneværende år.

Ved siden av dette kjenner en til at det i tiden framover vil være behov for oppføring av et begrenset antall boliger for statsansatte i Longyearbyen.

Departementet har på denne bakgrunn vært inn på tanken om å gjøre husbankloven gjeldende bare for et begrenset geografisk område, i første omgang Longyearbyen, senere også Sveaområdet og andre aktuelle norske utbyggingsområder. En slik begrensnings i lovens geografiske virksområde vil samtidig innebære en begrensnings i utlendingers adgang til å få lån eller garanti for lån i Husbanken.

En er imidlertid kommet til at loven bør gjøres gjeldende for hele Svalbard, bl.a. for å markere norsk suverenitet der. Videre antar en at norske og utenlandske statsborgere bør ha samme adgang til å få lån eller garanti for lån. Utsikter

HB-4508

til at det skal komme inn lånsøknader fra utenlandske statsborgere eller selskaper på Svalbard synes for øvrig små.

Da Svalbard ikke har noen kommunal organisasjon, kan lovens bestemmelser om kommunal medvirkning i lånesaksbehandlingen ikke gjøres gjeldende for Svalbard. Det er i foran nevnte Ot.prp. nr. 67 uttalt at det derfor kan bli nødvendig at sysselmannen utfører de funksjoner som ellers tilligger husnemnda i lånesaker. En antar imidlertid at en regel om forhåndsbehandling av et lokalt utvalg med representanter fra den stedlige befolkning, vil være mer i samsvar med de behandlingsregler som gjelder ellers. Et krav om at lånsøknadene på forhånd skal være forelagt et slikt lokalt utvalg, vil imidlertid kunne føre til særlig lang behandlingstid for Svalbard-saker i tilfelle der lånsøknadene blir utarbeidet i Norge. Et krav som nevnt synes til dels også unødvendig, f.eks. i forbindelse med lånsøknader fra Store Norske Spitsbergen Kullkompani A/S, idet det i byggekomitéen for selskapets aktuelle boligprosjekter sitter representanter bl.a. for Det stedlige Svalbardråd og for selskapets ansatte.

Under disse forhold antar en at det ikke bør gis regler om forhåndsbehandling av et bestemt lokalt organ i lånesaker, men overlates til Husbanken å innhente slike uttalelser og tilleggsopplysninger som anses nødvendige i det enkelte tilfelle. Banken bør herunder påse at det prosjekt som lånsøknadene gjelder, har vært vurdert av et lokalt utvalg med representanter fra den stedlige befolkning (f.eks. byggekomité som nevnt i foregående avsnitt), før den treffer avgjørelse i saken.

På grunn av de spesielle forhold på Svalbard, bør ^{også} sysselmannen, som er statens øverste representant der, gjøres kjent med de aktuelle prosjekter og gis anledning til å uttale seg om disse. Dette bør skje ved at uttalelsen fra det lokale utvalg blir sendt

om sysselmannen, som ekspederer saken videre til Husbanken med sine bemerkninger.

Det har vært antatt at det i noen tilfeller vil være vansker med å stille pantesikkerhet i den faste eiendom når lån skal ytes på Svalbard, og at det derfor bør gis særregler som gir adgang til å avvike fra lovens krav om pantesikkerhet, jfr. Ot.prp. nr. 6 for 1974-75. Det er imidlertid brakt på det rene at Husbanken vil kunne få tinglyst panterett for sine lån. En antar at banken i husbanklovens § 16 annet ledd har tilstrekkelig hjemmel for å fravike kravet om 1. prioritets pant etter paragrafens første ledd.

Departementet kan ikke se at det av hensyn til de stedlige forhold er nødvendig med andre avvik fra husbankloven, eller endringer i departementets forskrifter for Husbanken av 30. desember 1968.

En forutsetter således at det bør kunne gis både utjamningslån og nominallån på Svalbard, og at lånene bør gis på vanlige rente- og avdragsvilkår i samsvar med de regler som Stortinget til enhver tid fastsetter.

Kommunal- og arbeidsdepartementet
t i l r å r:

Med hjemmel i lov av 1. mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank § 26 annet ledd fastsettes:

Lov av 1. mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank gjøres gjeldende for Svalbard med følgende avvik:

1. Bestemmelsene i kap. V om bostøtte gjeldebærer ikke.
2. Bestemmelsene i §§ 11, 14 og 15 om kommunal medvirkning i lånesaksbehandlingen gjelder ikke.

Før Husbanken avgjør lånesøknader, bør

banken påse at det prosjekt som lånesøknaden gjelder har vært vurdert av et lokalt utvalg med representanter for den stedlige befolkning. Lånesøknaden, med uttalelse fra det lokale utvalg, skal sendes til sysselmannen til eventuelle bemerkninger og videreforsendelse til Husbanken.